

Reseberättelse – Förberedelsemöte inför EBHS examinationen 2024, 10-11/11 2023, Nice, Frankrike

Att få träffa och arbeta med framstående kollegor från andra länder skapar alltid ett visst pirr i magen. Men jag visste vid det här laget att arbetsgruppen som jag skulle tillbringa de kommande två dagarna med också är en mycket varm och öppen grupp med många ämabla personligheter. Det var sålunda ett välkommet avbrott i novemberlunken att få åka iväg under två mycket konstruktiva och framåtblickande dagar i Nice, där ekonomiska grafer i oroväckande branta nedåtlut och den ständiga klagosången över platsbrist inte skulle behöva belasta sinnen.

Resan började tidigt på fredagsmorgonen den 10/11. Och den kunde inte ha börjat bättre, när det visade sig att min äldste son helt oombedd hade ställt in sin väckarklocka på denna timme då ögonlocken är särskilt tunga, för att krama mig farväl och tillönska mig en trevlig resa och trygg återkomst. Den känslan är något en förälder aldrig kan tröttna på. Prick kl 03:40 stod en taxi utanför dörren redo att köra mig till Arlanda genom den becksvarta, regntyngda novembernatten. Taxichauffören var mycket sällskaplig och upplyste mig om att Volvo V90 enligt hans förmenande är den bästa bil som någonsin har byggts och som jämfört med många andra bilar kräver minimalt med underhåll. Driven antingen av taxametern eller ett otyglat uppvisningsbehov, lät han sin V90 slita asfalt med accelerationer som fick det mäktiga häststallets alla hingstar under huven att frusta och klappa frenetiskt med sina motoroljesmorda cylindriska hovar. Den enda baksidan enligt chaufförens utsago var att bilen förbrukade ohemult med diesel.

Väl framme vid Arlanda var flygplatsen fortfarande ganska tom med endast ett fåtal väntande passagerare vid gaten för mitt flyg. Jag passade på att inta en lätt frukost innan Flygplanet lyfte i riktning mot Bryssel, varifrån jag bytte till nästa flyg mot Nice. Flygresan följde nästan på minuten den preliminära resplanen. Väl framme i Nice hälsades man välkommen av en molnfri himmel med strålande solsken och svensk sensommarvärme. Resliga palmträd som vajade i vinden där de majestätiskt flankerade vägarna, vittnade om stadens läge intill medelhavet. Från flygplatsen tog jag mig till hotellet med spårvagn, även den mycket punktlig och smidig.

Tidigare i år blev jag delaktig i den så kallade "Exam Committee" inom European Board of Hand Surgery, vars uppdrag det är att förbereda och genomföra den årliga europeiska handkirurgiska examinationen som renderar i ett diplom och titeln "Fellow of the European Board of Hand Surgery" (eller FEBHS) för de kollegor som framgångsrikt tar sig igenom alla delproven. Min debut i detta sammanhang skedde i samband med de muntliga och praktiska delproven som hölls i anslutning till årets FESSH möte i Rimini, Italien (vg se separat reseberättelse för en beskrivning av den erfarenheten).

Lindsay Muir från England, som basar över den sammanslutning av handkirurger som ska få examinationen att rulla, är en uppgiften mycket hängiven man. Vid examinationen i Rimini hade han ordnat med oberoende granskare som både satt med under förhören, samt pratade med examinanderna om deras erfarenheter. Deras observationer sammanfattades av Gill Smith från

Great Ormond Street i London, i ett dokument som innehöll en hel del konstruktiv kritik ämnad att medvetandegöra examinatorerna om alltifrån bemötandestrategier, diskriminationstendenser, hantering av tentaångest och språkförbistring, till vad examinationen faktisk bör täcka in rent kunskapsmässigt och hur frågor och fall ska konstrueras och sättas ihop till en meningsfull helhet. Vad jag förstått har dessa yttre granskningar inte varit så frekventa som man skulle kunna tro.

Inför mötet var alla medlemmar i examinationskommittén ombedda att konstruera två till tre flervalsfrågor inom förutbestämda ämnesområden. Alla som redan har gjort provet kan vittna om en ojämn kvalitet på frågorna och det finns en uttalad ambition att med gemensamma krafter råda bot och bättring på den fronten. Den första mötesdagen inleddes med en snabb gemensam lunch på hotellet, varefter vi delades upp i tre lika stora grupper som skulle gå igenom 20 nykonstruerade frågor vardera (= 1/3 av det skriftliga provet per grupp). Detta i syfte att ta bort möjligheter till missuppfattning, förvirrande grammatiska och faktamässiga fel, samt frågor av typen "försök gissa vad jag tänker här". De tre respektive grupperna leddes av Lindsay Muir, Emily West, och Fizan Younis eftersom de har engelska som modersmål. En hel del frågor, skulle det visa sig, var öppna för feltolkningar eller var oavsiktligt mångbottnade. Min grupp gjorde om kanske tre fjärdedelar av de frågor vi hade anförtrotts att granska. Processen var grannlaga och vi nagelfor alltifrån prefix, till förkortningar, felsyftningar och felskrivningar avseende singular och plural. En del ordval som föreföll mig korrekta visade sig mer än en gång inte funka för delegaterna från central- och östeuropeiska länder och en hel del möda fick investeras i att formulera om såväl frågeställningar som svarsalternativ. Som inlärningsmetod är nog dessa emellanåt animerade diskussioner svårslagna, och jag känner stor tacksamhet för förmånen att få ta del av allt detta kunskapsutbyte. Det var också glädjande att se att gruppen hela tiden kom tillbaka till den lofvärda utgångspunkten att det är kollegor som ska göra provet och att vi måste läsa frågorna med deras ögon samtidigt som vi försöker återuppleva den press vi själva kände när vi gjorde våra prov en gång i tiden.

En förbättring mot tidigare år är att källor utanför Green's inte längre ska användas för provfrågorna, vilket gör att provdeltagarna framöver kan känna sig tryggare med varifrån materialet till frågorna tas. Mot slutet av mötet diskuterades även huruvida den som svarar fel, utöver utebliven poäng, även ska få poängavdrag som varit fallet under alla år fram till nu. När frågan lyftes var en stor majoritet för att poängavdraget ska avskaffas då upplägget nästan helt saknar motsvarighet på denna nivå av examination inom andra medicinska discipliner, medan enstaka försvarade det rådande upplägget med att det minskar risken för att man svarar chansartat och därmed enbart svarar på det man faktiskt kan. Det var en diskussion som inte helt avslutades, men jag skulle förmoda att poängavdrag ("negative marking") snart är ett minne blott.

Kvällen avslutades med en gemensam middag, men många var trötta efter en lång dag och det blev ingen utdragen tillställning. Enstaka hågade gick vidare till nästa ställe för fortsatt samkväm.

Dag två inleddes med att Mrs Lisa Hadfield-Law (expert på sjukvårdspedagogik) tog upp saker som vi hade fått kritik för i samband med examinationen i Rimini. Något så enkelt som hur man hälsar en examinand välkommen och får den att känna sig tillfreds ägnades långa reflektioner och diskussioner. Bakgrunden är att en och annan plump kommentar fälldes om etnicitet (detta råkade jag faktiskt bevittna själv i Rimini – oerhört onödigt), samt att examinanderna kände att de blev negativt värderade när de tillfrågades om de kom från en ortopedisk eller plastikkirurgisk bakgrund.

Blotta frågan verkar ha väckt en känsla av att frågorna som därpå följde inriktades på det som var examinandens förväntade svaghet, vilket inte var en känsla som delades av flertalet av oss. Men rekommendationen blev ändå att den frågan inte ska ställas.

Engelsmännen verkar vara födda med stora retoriska förmågor, då jag inte kan erinra mig något tillfälle när jag har hört en icke värtalig dito. Ur examinatorernas synvinkel, varur lejonparten inte talar engelska som sitt modersmål, kan det vara ett bekymmer i så måtto att den engelske examinandens tunna kunskaper kan kläs in i en svulstig språkdräkt som är svår för en som själv kämpar med språket att genomtränga. Vi fick lite förhållningsknep och förmiddagen avslutades med både lustiga och mycket lärorika simuleringar av olika utmanande examinationssituationer (språkförbistring, arrogans, kunskapsbrist, undfallenhet inför terapeutiska beslut, etc). Lunchen intogs gemensamt på hotellet och det märktes att man var i Frankrike när skivor av Brie, Camembert och Roquefort serverades som tillbehör utöver den obligatoriska baguetten.

När vi återsamlades efter lunchen fick vi provskriva 20 frågor som en annan grupp hade gått igenom dagen innan. Trots all den möda som vi vet att de kollegorna redan måste ha lagt ned i att förbättra frågorna, såg vi många ytterligare möjligheter till justeringar. I slutänden hoppas jag att frågorna till den kommande examinationen blivit bättre och tydligare än förr.

Men säg det som inte går att göra ännu bättre. Innan vi avslutade den andra dagens arbete tog Lindsay Muir upp viktiga saker som denna grupp kommer behöva arbeta med framöver. Jag känner därför stor tillförsikt till att examinationen kommer bli bättre och bättre med tiden, vilket är absolut nödvändigt för att upprätthålla dess goda renommé.

Att umgås och äta gott är lönen för mödan inom denna arbetsgrupp. På kvällen gick vi till en restaurang i stadens centrala delar och avnjöt en god måltid tillsammans. Det blev mycket skratt och nya vänskapsband knöts och telefonnummer utbyttes i samma andetag som löften om snara återseenden. Tyvärr blev det inte mycket tid över till att utforska Nice som kändes som en ganska mysig stad, men vad som viktigare var, är att jag lämnade Nice med en känsla av att ha fått vara delaktig i att utforma en av de mest meriterande examinationerna som en handkirurg kan företa sig. Och vi ser att intresset växer både till antalet deltagare och antalet länder. Hoppas bara att vi får se ännu fler provdeltagare från Sverige framöver!

Avslutningsvis vill jag tacka Stiftelsen Börje Gabrielssons Minnesfond för att ha beviljat mig anslag för att underlätta mitt deltagande.

Mohammad Asif Aslam, FEBHS
Specialist i handkirurgi och ortopedi
Akademiska sjukhuset
75185 Uppsala